

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De scrutinio in ordine faciendo. Titulus XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

ministris, pro collatione quorumcumq̄ ordinū, etiam clericalis consuræ, vel pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, etiam spontè oblatum, nec pro sigillō, aut alia quācunq̄ de causā, aut quouis prætextu. Notarij verò, in ijs tantum locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, decimam tantum vnius aurei partem accipere possunt, dummodo eis nullum salarium sit constitutum, nec Episcopo aliquod emolumentum, ex Notarij commodis, provenire potest: tunc enim gratis operam suam præstare omninò tenentur; contrarijs taxis, etiam immemorabilibus, penitūs cassis & interdictis, si secūs fecerint, dans & accipiens ipso facto incurrit pœnas canonicas, *cap. 1. de Simon. & ibi late Anchar. cap. 1. sess. 21.*

De scrutinio in ordine faciēdo,

Titulus XII.

S V M M A R I A.

1. *Scrutinium fit de ordinandorum vita, genere, patria, ætate, institutione, loco vbi educati sunt, moribus, doctrina.*
2. *Ex decretis Concilij Trid. per episcopum.*
3. *Ex dispositione iuris Canonici per Archidiaconum.*
4. *Ordinandus in scrutinio, tenetur pandere crimina, qua impediunt ordinū quem suscipit, executionem, notoria, & ea de quibus est difamatus.*
5. *Ordinati absq̄ examine, & ordinantis pœna.*
6. *Episcopi ordinantis indignum pœna.*

ORDINANDI ante ordinationem, & in ipsā ordinatione sunt examinandi, idē subnectit de Scrutinio, quod † fieri debet de ordinandorum vitā, genere, patriā, æta-

te, institutione loco vbi educati sunt, moribus, si sint literati, si fidem catholicam firmiter teneant, & simplicibus verbis asserere queant, *c. quando & c. seq. 24. dist. quæ examinatio, iure decretalium ad archidiaconum pertinet, c. adhuc de offic. Archid. Concilium † Tridentinum statuit, vt ad minores ordines promouendi, bonum à parcho & magistro si hōlæ testimonium habeant: allumendi verò ad maiores ordines, per mensem ante ordinationem, Episcopum adeant, qui parcho, aut alteri committat, vt nominibus ac desiderio eorum publicè in ecclesiā propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita, diligenter inquirat, & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam, continentes, ad ipsum Episcopum transmittat: *c. ad minores sess. 23.* item sancit vt quandò Episcopus ordinationem facere decreuit, omnes qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando episcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur: Episcopus autem sacerdotibus, & alijs prudentibus vitis, in ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inuestiget, & examinet, *c. sancta sess. 23.* Præterea † Archidiaconi, quo oculi † dicuntur episcopi, & in omnibus ecclesijs, vbi fieri poterit, debent esse Magistri in Theologiā, siue Doctores aut Licentiati in Iure Canonico, *c. cum dignitates & c. Archid. sess. 24.* eosdem ordinandos examinare poterunt, iuxta iuris communis dispositionē; *d. c. adhuc,* quia vbi agitur de periculo animæ, examinatio sæpius repeti potest: *c. causam de probat. c. sicut in fine de sponsal. c. ex litteris de consang. & affin. c. series de testib. DD. in c. accepimus de atar. qual. & c. DD. in d. c. cum secundum**

dum de prob. Tum etiam quia in ipsius ordinis collatione, prior diaconorum, qui Episcopo iuxta morem ecclesie assistit, dicit, potestas sancta mater Ecclesia hunc diaconum, vel subdiaconum, ad onus presbyteratus, vel diaconatus assumi, & episcopo interroganti, si eum cognouerit esse dignum, idem respondit, quod quantum humana fragilitas nosse sinit, & scit, & testificatur illum ad huiusmodi onus officij esse dignum, *c. vnic. hoc tit.* cum illum, quem indignum non nouit ex premissis examine, dignum debeat reputare: *d. c. 1. hoc tit. c. dudum de praesumpt. l. seruos ff. de manum. testam.* neque est verisimile Concilium Tridentinum ista iura rollere voluisse, per impositionem diligentioris scrutini episcopo, *l. praecipimus in fine C. de appell. l. sancimus C. de testam. gloss. in d. c. de multa in fine gloss. magna de prob. & ibi Can. Tenetur* ¶ ordinandus in scrutinio, non omnia crimina prodere, sed ea tantum, quae impediunt, ordinis quem suscipit, executionem; quaeque, si non impediunt ordinis executionem, sunt notoria; vel ordinandus de eis est diffamatus, *c. ex penitentibus 50. dist. & ibi gloss. & Archid. num. 3. Gemin. num. 2. praepos. num. 3.* ratione periculi animarum; *Innoc. in c. inquisitionis num. 4. de accusat. Pan. in c. 2. sub num. 18. & c. & hac dicta & c. de confess.* & quia venit voluntarie, nocere confessio in hoc solo, quod non admittitur ad ordines, & ex ea non potest puniri quia facta est in foro, quasi iudiciali, & ad hoc non fuit actum; *c. haec quippe & ibi gloss. in verbo suffraganei 3. quest. 6. c. 1. de except. & ibi gloss. pen. & DD. c. ex penitentibus, & ibi gloss. in verbo non prodidit in fine 50. dist. & ibi Gemin. numer. 7.* ¶ Ordinatus absque examinatione, etiam si sint in omnibus idonei, tam ad maiores, quam minores ordines, & examinati, qui in tempore ordinationis, sua tacuerunt crimina, im-

pedientia ordinis executionem, postea per alios detecta deponuntur, non ab Episcopo, qui eos ordinauit, cum & ipse debeat deponi, sed ab eius superiore, *c. fm. & ibi gloss. 1. & 2. ac marg. 24. d. st. c. tantu & c. si quis sine 81. dist.* Episcopus ¶ scienter ordinans & indignum, priuandus est potestate conferendi ordines omnes, vel eum in quo deliquit: si ignoranter ordinauerit, non puniatur, *c. ex penitentibus, & ibi Praepos. 15. Gemin. 50. dist. c. qui ecclesiasticus & ibi gloss. 1. 36. dist. & ibi Gemin. & Praepos. duas referunt opiniones supra script. tenenturque ecclesiae ad interesse ad similitudinem magistratus, qui minus idoneo tutelam pupilli commisit, Anchar. in clem. 1. in ult. notab. de at. qual. & c. Felin. in c. si quando num. 7. de rescript. per l. 1. §. si pupillis vers. vsque adeo ff. de tut. & rat. dist. 1.*

De ordinatis ab Episcopo qui renunciauit episcopatu, vel excommunicato.

Titulus XIII.

S V M M A R I A.

- 1 Episcopus qui renunciauit loco tantum, rogatus ab aliquo Episcopo minores & maiores ordines confert.
- 2 Episcopus qui renunciauit dignitati minores ordines confert, non maiores.
- 3 Episcopus simpliciter renunciatus, praesumitur renunciauisse loco tantum.
- 4 Ordinatus ad sacros ordines ab Episcopo, qui renunciauit dignitati, ipso iure executionem officij non habet, & quis cum eo dispenset.
- 5 Ordinatus ab episcopo excommunicato recipit characterem, sed non ordinis executionem, & quis cum eo dispenset.
- 6 Excommunicati maiori excommunicatione suscipientis sacros ordines poena, & quis cum eo dispenset.

L 3;

DICTUM